

PRÍHOVOR

Ing. Amália UHLIAROVÁ, námestníčka REZ

REZ a firemná kultúra

Už tretí rok máme v NsP politiku kvality, ktorá vychádza z vízie byť kvalitnou nemocnicou, rozhodujúcou pre celý región. Obsahuje aj strategický cieľ poskytovať vysoko profesionálnu zdravotnú starostlivosť a dosiahnuť spokojnosť pacienta.

Zároveň sa stále opierame o tvrdenie, že naším hlavným kapitálom sú ľudia.

Keď si dáme dohromady strategické východiská a dôraz na ľudí so systémovými chybami slovenského zdravotníctva a jeho riadenia a aktuálny krízový stav ekonomiky, zdá sa, že pre pojmy a nástroje ako "firemná kultúra" nezostáva veľa miesta.

Ale - je to vec uhla pohľadu a postoja. Kultúra - je aj postoj k hodnotám, uznávanie vybraných chcených hodnôt a ich presadzovanie či uplatňovanie v bežnom dennom živote. Preto ekonomická kríza neznamená, že by snaha o presadenie určitej firemnej kultúry mala v súčasnosti byť utlmená a podcenená. Hodnoty sa preverujú v čase krízy ešte ostrejšie a účinnejšie než v časoch konjunktúry.

Nejde mi teraz o súdenie úrovne našej špitálskej firemnej kultúry. Za dôležité považujem skôr to, že vôbec máme spoločne niečo, o čo sa môžeme v týchto ťažkých časoch oprieť a čo dokonca môžeme zlepšovať, sami, bez mimoriadnych nákladov. Máme nevyčísľiteľnú hodnotu sami v sebe, v našich vzťahoch, v správaní a v našej vzájomnosti alebo hoci aj v spolupatričnosti. To všetko, čo sa dá v skratke do pojmu "firemná kultúra" zahrnúť.

Máme predsa v nemocnici nepísané pravidlá správania, ktoré podvedome dodržiavame, konáme podľa overených postupov, lebo ich mimovoľne uznávame, sú v nemocnici používané, používame vlastné typické výrazy, slovné spojenia...

Bojnický traumatologický deň

Pocta prof. Š. Petrovičovi

Pracovné stretnutie traumatológov, ktoré sa uskutočnilo 25. júna v kongresovej sále Hotela pod zámkom v Bojniciach, malo slávnostný charakter. Bolo venované 75. narodeninám a 50. výročiu medicínskej praxe prof. MUDr. Štefana Petroviča, DrSc., primára odd. úrazovej chirurgie v našej NsP. Zúčastnilo sa na ňom 127 lekárov z viacerých medicínskych pracovísk na Slovensku i v Rakúsku.

Z našej NsP vystúpil prof. Š. Petrovič s prednáškou o ošetrovaní otvorených zlomenín 3. a 4. stupňa (zaujímavé kauzistiky z 30-ročnej praxe) a MUDr. J. Cigaňák, PhD s prednáškou kolektívu (J. Cigaňák, J., Belanský, M. Mladý, T. Bakoš a M. Magdin) o ošetrovaní otvorených zlomeníí ruky.

Úvod pracovného podujatia bol slávnostný. Po tom ako riaditeľ NsP

MUDr. L. Gerlich, MPH zoznámil prítomných s curriculum vitae prof. MUDr. Štefana Petroviča, DrSc., odovzdal prof. MUDr. P. Šimko jubilantovi vysoké ocenenie prezídia SLS Sodalem honoris causa za celoživotné zásluhy o rozvoj traumatológie na Slovensku a prezident Spolku lekárov v Prievidzi MUDr. L. Frankovič striebornú medailu SLS. Je to ocenenie priekopníctva prof. Š. Petroviča v oblasti komplexnej liečby ťažko poranených končatín, ale i jeho manažérskeho, vedeckého a pedagogického pôsobenia.

Bojnický traumatologický deň sa stal príležitosťou diskutovať o dô-

Prof. MUDr. Š. Petrovič, DrSc. (vľavo) preberá ocenenie prezídia SLS z rúk prof. MUDr. P. Šimka. V strede riaditeľ NsP MUDr. L. Gerlich, MPH. Snímka: (skc)

ležitých míľnikoch rozvoja úrazovej chirurgie, o trendoch v ošetrovaní viacerých typov poranení pohybového systému a zároveň bol príležitosťou na výmenu skúseností medzi kolegami. „Tieto témy prispievajú k

Ohlasy poslancov TSK na anketu v Nemocnici č. 3 (jún)

Časopis Nemocnice s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach „Nemocnica“ pravidelné dostávam a čítam. V poslednom čísle ma zaujala anketa Ako pomáhajú našej NsP naši poslanci TSK.

V bežnom či už pracovnom alebo osobnom kolobehu povinnosti si mnohokrát veľa dôležitých faktov neuvedomujeme a nedoceňujeme. Po prečítaní odpovedí jednotlivých respondentov ankety som si uvedomil, že niekde je problém a komunikácia viazne. Chcel by som reagovať na niektoré fakty z ankety.

Ohľadom oddľžovania nemocnice sa udialo mnoho stretnutí, rokovaní a pokusov, aj momentálne sa pracuje na jednom z možných spôsobov a verím, že budeme úspešní a bez problé-

mov podáme projekt rekonštrukcie monobloku a rozvodov IS. Prioritou poslancov za okres Prievidza je naďalej nemocnica a spolu s ňou aj dostavba rozostavaných IS a monobloku. Nie vždy však všetko ide, ako sa naplánuje, ale máme záujem, aby bol projekt cez eurofondy podaný a úspešný. Je tu množstvo informácií a vysvetľovania, ale každého pochopiteľne zaujíma výsledok. Preto súhlasím s názorom, ktorý azda najviac rezonoval v ankete, že sú potrebné vzájomné stretnutia a informovanosť a jednou z možností je aj časopis Nemocnica. Keďže som sa zúčastnil poslaneckeho prieskumu v nemocnici v r. 2007 a následne mnohých ďalších v nej, mal som možnosť pozorovať, aký je problém dať dokopy lekárov, sestričky a ostatný

personál pri ich náročnej a špecifickej práci. Ako poslanci skôr komunikujeme s vedením nemocnice, hlavne s pánom riaditeľom MUDr. L. Gerlichom. Ak by sa v nemocnici vznikol záujem o stretnutie, určite sa ho zúčastníme, ale organizovať ho pravdepodobne nebudeme.

„My vieme, čo, a oni vedia, ako.“ Táto veta z ankety by mohla spojiť všetkých, ktorým záleží na poskytovaní zdravotnej starostlivosti na Hornej Nitre, na dostavaní operačných sál a postupnej modernizácii zariadení a vybavenia nemocnice.

Na tomto názore sme sa zhodli spolu aj s poslankyňou Mgr. Eleonórou Porubcovou.

Ing. Vojtech Čičmanec

ANKETA

Čo sa dá urobiť pre lepší pocit z práce v NsP napriek kríze?

MUDr. Roman Velický, sekundárny lekár chirurgického odd.: Sto ľudí, sto názorov... Keďže asi väčšina oslovených bude rozprávať o snahe zlepšovať pracovné vzťahy, stále sa učí nekonečnej skromnosti, posilňovať empatiu a asertivitu ku kolegom a pacientom...

Ja to vidím takto: Finančná kríza sa musí riešiť na inej platforme. Tá moja trvá od môjho nástupu do zamestnania, rovnako ako kríza v samotnom zdravotníctve. Ja sám som odhodlaný k snahe o čo najúprímnejšie úsmevy smerom ku kolegom. Počítam s tým, že ak mi budú opätované, tak sa ľahšie vyrovnám s mo-

jou bližiacou sa krízou stredného veku.

Alena Šestáková, referent VHC: Porovnávanie období s relatívnym dostatkom financií a období krízy je časťou porovnávaní aj medziľudských vzťahov najmä na pracoviskách a tiež medzi pracoviskami. Súčasnú dobu je poznačenú nárastom nervozity, bezohľadného presadzovania svojich požiadaviek na úkor ostatných. Zabúda sa pritom na to, že hodnotenie nemocnice je vždy ako celku a málokedy je vytrhnuté z hodnotenia len jedno alebo pár pracovísk.

Preto je nutné dostať do povedomia pracovníkov, že celkový úspech je poskladaný z drobných úspechov jednotlivcov a jednotlivých praco-

vísk. Na čo narážam? Predsa na medziľudské a medzipracoviskové vzťahy, ktoré by sa mohli práve v terajšom období krízy zlepšiť, ukázať spolupatričnosť a tým aj adekvátne dosiahnutie cieľa.

Keďže pracujem aj v režime VHC (vedľajšia hospodárska činnosť), stretávam sa denne s cudzími ľuďmi, ktorí žiadajú informácie o poskytovaných službách a prichádzajú uhrádzať poskytnuté služby vo VHC. Pravdaže chceme, aby sa k nám títo ľudia vrátili aj nabadúce, snažíme sa v maximálnej možnej miere správať sa k nim milo, príjemne, profesionálne a odborne poskytujeme informácie, čo dúfam všetci oceňujú a využijú

Dozorový audit z pohľadu MUDr. Marka Kudláčka

System sa stáva "normálnym"

Ako zásadne hodnotíte vývoj systému manažerstva kvality v NsP v Bojniciach v druhom roku od certifikácie?

- V prvom rade musím konštatovať to, čo certifikačná autorita Certicom, že systém menežerstva kvality v našej nemocnici je funkčný. Nebudem tvrdiť, a asi to ani nie je možné, že by všetko fungovalo dokonale. Niektoré oblasti našej činnosti však fungujú aj vďaka SMK lepšie a niektoré sa napriek veľkej fluktuácii zamestnancov podarilo udržať na rovnakej úrovni. Lebo najmä pre nových zamestnancov SMK dáva jasné pravidlá. Veľmi však záleží na vedúcich zamestnancoch, ako dokážu svoje požiadavky „pretaviť“ do pracovných postupov a „prinútiť“ svojich podriadených podľa nich pracovať. Je logické a trochu nešťasné, že SMK dokáže dobré pracoviská s dobrými vedúcimi ešte viac pozdvihnúť a pracoviská s menej schopnými vedúcimi majú zisk z SMK menší.

Čo sa konkrétne skrýva za formuláciou „v záveroch auditu sú pozitívne i negatívne zistenia“?

- Pozitívne je, že mnoho parametrov prešlo z hodnotenia C do hodnotenia B. Negatívne hodnotím, že s niektorými problémami sa boríme od začiatku zavádzania

systemu a postupujeme iba pomaly..., i keď o niektorých vieme iba my.

Čo považujete za úspechy v uplatňovaní SMK v uplynulom roku od minulého dozorového auditu? Môžete vyzdvihnúť prístup personálu na niektorom z auditovaných alebo aj neauditovaných oddelení?

- Asi za najväčší úspech možno označiť, že uplatňovanie SMK je normálne. Že každý vedúci zamestnanec vie, že so zavedením nového postupu si spojené isté formálne úkony, musí stanoviť svojim ľuďom „pravidlá hry“ a vie, ako to má urobiť, alebo na koho sa má obrátiť o radu. A azda všetci zamestnanci vedia, že „pravidlá hry“ nájdu na intranetovom portáli SMK. Netvrdím, že ich vždy i dodržiavajú, ale hranice „ľudovej umeleckej tvorivosti“ sa jednoznačne zužujú. Nerád by som v súvislosti s auditom niekoho vyzdvihoval, z pohľadu výsledku sme jeden team a ak by z pohľadu celku ktokoľvek zlyhal, neprejdeme.

Zmenil sa už prístup pracovníkov k hláseniu nezhôd?

- Ako viete, v minulom roku sme zaviedli elektronický systém hlásenia nezhôd (dokonca možno oznámiť nezhodu anonymne), ktorý je veľmi jednoduchý

a každý zamestnanec môže jeho prostredníctvom oznámiť všetko, o čom si myslí, že to nefunguje, ako má. Istý úspech sme zaznamenali, keď v prvom polroku došli 4 hlásenia. Väčšina zamestnancov to však asi stále považuje za žalovanie a túto možnosť nevyužíva. Tento psychický problém pozorujú certifikačné autority vo väčšine podnikov na Slovensku.

Došlo už, alebo pracuje sa už na prepajení SMK a podmienok hmotnej zainteresovanosti v NsP?

- V tejto oblasti sa toho, žiaľ, veľa nezmenilo. I keď prebehlo niekoľko debát manažmentu na túto tému, prešľapujeme na mieste. Ekonomické a výkonné parametre sa stále považujú za prioritné...

M. Beňadik, Snímka: (ba)

RLZ a firemná kultúra

> > >

Máme v úcte významné osobnosti, príležitostne si ich pripomíname, rovnako ako aj významné udalosti histórie špitála, tešíme sa z tradičných spoločných stretnutí pri vianočnej kapustnici, pri životných jubileách a podobne. Nie náhodou kladíme taký dôraz na internú komunikáciu, v tomto čase zvlášť. To všetko nás tak nejak dohromady neviditeľne spája, vytvára našu originálnu identitu, našu tvár.

Dali ste najavo, milé kolegyne a kolegovia, že vzťahy sú pre vás veľmi dôležité. Potvrdili ste to v dotazníku: ste na zlé vzťahy citliví, je to teda spoločne uznávaná hodnota... Dobré vzťahy (zamestnancov k sebe navzájom, alebo k nadriadeným, podriadeným, k pacientom) však nevznikajú samé osebe, ani sa len tak samé neudržiavajú. Atmosféra a vzťahy na pracoviskách sú podľa dotazníkov vcelku dobré, aj keď sa to nedá úplne zovšeobecniť. No dá sa na tom stavať. Podporením priaznivej at-

mosféry sa posilní aj naša firemná kultúra. A dovolím si tvrdiť, že by to pomohlo vášmu pocitu rešpektu, dôstojnosti a prispelo by to k lepšiemu pocitu sebarealizácie. Ten podľa dotazníka nehodnotíte dobre, bohužiaľ.

A dostávam sa k tomu prečo posilňovať našu firemnú kultúru. Smerom dovnútra som to naznačila v predošlých riadkoch. Smerom vonok bude silná firemná kultúra znamenať, že nemocnica má schopných, hrdých, ochotných lekárov a sestry; verejnosť nás tak môže vnímať ako kvalitnú, spoľahlivú nemocnicu, ktorej sa môžu bez obáv zveriť. Pomôže zvýšiť prestíž nemocnice a to bude pre nemocnicu len dobre. A čo je dobré pre nemocnicu, je dobré aj pre nás všetkých... Firemná kultúra z pohľadu úseku RLZ - to sú aj tradičné vzdelávanie, rekondičné pobyty, rekreačné využitie chaty v Nitr. Rudne, detská rekreácia a aj športové podujatia - ako súčasť tzv. firemných rituálov, ktoré sú praktickým vyjadrením koncepcií a zásad. Takže nejde len krátkodobé a prvoplánové efekty.

Aj keď na úseku RLZ t.r. nepribudlo žiadne celkom nové podujatie, napriek

ekonomickému vývoju ani neubudlo. Pokusy urobiť zas niečo nové, iné a viac vo vzdelávaní boli v oblasti krízovej komunikácie. Za zmienku stojí dôstojná oslava 30. výročia ZZS v prestížnych priestoroch Bojnického zámku. Veľkorysosť jeho riaditeľa nám naznačila, že sme v regióne zaujímavým partnerom. Oslavy mali aj dobrý ohlas v médiách, čo tiež podporilo obraz o NsP ako koncepcie modernej nemocnici, ktorá má dlhodobu vysoké ambície.

To iba dodávam k už uvedeným faktom a opatrne pripomínam, že niektoré prvky firemnej kultúry sa u nás uplatňujú, ďalšie sa dostávajú do povedomia a niektoré ešte čakajú na príležitosť...

Princípy našej práce a naše spoločné hodnoty sme si pred časom sformovali. Vynárajú sa mi napr. dôvera, priateľnosť, pozitívna atmosféra, spolupatričnosť. Samé samozrejme veci...

Iste, zďaleka sme ešte všetko nezvládli. Čo sa týka budovania firemnej kultúry, skôr sme len na začiatku. Ale to nie je problém. Problémom by bolo, aj by sme si dôležitosť firemnej kultúry a jej zúšľachtovania neuviedomovali a či ju dokonca podceňovali.

napätých medziľudských vzťahoch môže mať za následok celkové zhoršenie i tak závažnej a ťažkej situácie.

Aby sa toto neodrazilo negatívne v konečnom posudzovaní výkonu činnosti ako celku, je potrebné zamyslieť sa nad týmito skutočnosťami a začať sa riadiť vo zvýšenej miere najmä ľudskými princípmi spolupatričnosti.

Dennodenne sa dá pristupovať k predkladaným požiadavkám s reálnym pohľadom na súčasnú situáciu, nemaximalizovať jednostranne požiadavky, ale navrhnúť, resp. prijať aj menej finančne náročné riešenia, najmä dočasne pre preklenutie tohto obdobia. Aj keď pri posudzovaní požiadava-

Pocta prof. Š. Petrovičovi

> > >

napredovaniu medicínskeho poznania a pokiaľ možno jeho včasného uplatnenia v dennej praxi. A to nielen úrazového chirurga, ale každého zdravotníckeho pracovníka, ktorý je aktívnym ohniskom v reťazi spájajúcej na jednej strane vážne zraneného pacienta a na druhej strane odovzdávajúcej podľa súčasných poznatkov odboru ošetrovaného človeka, ktorému sa medicínskymi úkonmi vytvoria predpoklady úspešného návratu do aktívneho života," povedal námestník riaditeľa NsP a spoluzorganizátor podujatia MUDr. Ján Belanský, MPH.

Ako ďalej povedal pre Nemocnicu J. Belanský, podujatie, ktoré organizoval Spolok lekárov v Prievidzi, NsP a oddelenie úrazovej chirurgie, malo úspech a odborná hodnota prednášok bola výborná. (bk)

Ohlas poslancov TSK na anketu v Nemocnici č. 3 (jún)

> > >

Môj názor a ohlas na anketu v časopise Nemocnica 3 je v podstate totožný s názormi poslanca Ing. Vojtecha Čičmanca a poslankyne Mgr. Eleonóry Porubcovej. Navzájom komunikujeme, pretože vo všetkých otázkach spolupracujeme, vrátane problému dostavby NsP. Aj v názore na anketu sme sa zhodli.

Nechcem dávať emotívne vyhlásenia, to by ničomu nepomohlo. Jednoducho robíme, je to každodenná komunikácia

a presvedčanie. Rokovali sme aj s predsedom župy, MUDr. Sedláčekom bol aj na júnovom zasadnutí komisie zdravotníctva a jedným z hlavných bodov bola aj bojnická nemocnica. Je to veľká akcia a najprv sme museli vyriešiť, aby kraj vzel úver, pretože na prefinancovanie projektov musíte mať najprv zdroje a tie bez úveru neboli. To sa tiež nie práve ľahko podarilo.

Okrem toho je dobré vidieť, že naša župa, to sú v podstate dva veľké regióny - Považie a Horná Nitra. My máme 14 poslancov (spolu s Partizánskym), celá župa 45 takže ak chceme niečo dosiahnuť, musíme pre to vždy získať aj poslancov z Považia.

Chápem ľudí, i pre nás je to už traumatizujúce, lebo to už trvá dlho. Radšej by sme dávali lepšie správy. No ja verím, že je to na dobrej ceste.

MUDr. Gabriel Šimko, MPH

ANKETA

> > >

naše služby aj nabadúce. A finančný prínos z týchto prác je nezanedbateľný a výrazne vylepšuje rozpočet nemocnice.

Teda požiadavka odbornosti, milého prístupu a vhodného správania nám prináša rukolapný efekt. Myslím si, že aj keď je to v inom pohľade, je možná aplikácia tejto drobnej mozaičky aj v hlavnej činnosti v zdravotníckych a ostatných službách.

Verím, že toto nepriaznivé finančné obdobie rýchlo prekonáme a budeme sa všetci môcť venovať len svojim hlavným pracovným činnostiam.

> > > str. 3

Rekonštrukcia - spokojnosť

Po veľmi dobrej skúsenosti našich zamestnancov s rekonštrukčnými pobytmi v sanatóriu v Tat. Kotline padla aj t.r. voľba našich. Nielenže ho odporučili vďaka veľmi spoľahlivým účastníkom (z hľadiska procedúr, stravovania, ubytovania i celkového prístupu personálu), ale sanatórium prešlo aj prieskumom trhu ako víťaz, keď ponúkli najlepšie podmienky, čo sa týka ceny i termínov.

Rekonštrukčný pobyt sa uskutočnil od 25. mája do 7. júna 2009 a zúčastnili sa ho: Jarmila Slezáková, Eva Csonková (obe RDG), Lívia Dufeková, Juraj Příbělský (CPA), Jana Kováčová, Božena Ducáková (obe COS).

A ešte postreh J. Kováčovej: Na rekonštrukčnom pobyte v Tat. Kotline sa nám vcelku páčilo, hlavne preto, že sme mohli na chvíľu opustiť každodenné pracovné povinnosti. Ale hneď z príchodu sme poniekto zažili malý šok pri vstupnej prehliadke. Sestričky sa tvárili, akoby sme im boli na obtiaž, a že sme ich vyrušili z niečoho veľmi dôležitého. Lekár sa na nás skoro ani nepozrel a bez slova si odľákaval kolony v prijímacej správe. Potom skonštatoval, že pre mňa budú najlepšie dychové cvičenia o 7 h v telocvični a poobede v Belianskej jaskyni 1,5 km od hotela. A toto som mala absolvovať 5x do týždňa. Po mojom vysvetlení, že nemám nijaké dýchacie ťažkosti, nefajčím, nie som astmatik ani alergik, a požiadaní o procedúry, ktoré by mi skôr zmierňovali bolesti chrbtice a nôh, sa pán doktor veľmi urazil a odmietol mi predpísať tieto procedúry so slovami: "Ja som tu špecialista na rekonštrukčné pobyty, ja viem lepšie, čo vám pomôže" a poslal ma preč. Ale nakoniec marketingoví pracovníci hotela boli k nám veľmi ústretoví, profesionálni a dali všetko do poriadku. Takže sme si užili aj bazén, vírivku, masáže, zábaly, saunu a oxygenoterapiu.

Hotel bol ešte z čias komunizmu, na ktorom sa odvtedy nerobili žiadne úpravy, fitness mal pokazené všetky stroje. Počas daždivých dní sme si mohli zahrať stolný tenis. Z rekonštrukčného pobytu sme odchádzali s príjemnými zážitkami z túr po Tatrách, ktoré sme si zorganizovali sami a s presvedčením, že ľudia sme rôzni. (ba)

Spýtali sme sa poslancov TSK na ich prácu v prospech zdravotníctva na Hornej Nitre

1. Ako sa osobne staviate k tomu - ako člen Komisie zdravotníctva -, že projekt zatiaľ nebol dotiahnutý do konca a nie je doriešené ani oddĺženie NsP Bojnice voči Sociálnej poisťovni? Bude sa tým zaoberať zastupiteľstvo na augustovom zasadnutí? Kedy sa tým Komisia zdravotníctva naposledy zaoberala a s akým výsledkom?
2. Susedný Žilinský samosprávny kraj už získal viacero grantov nielen pre žilinskú, ale aj menšie nemocnice, napr. oravské, z prostriedkov EÚ. Prečo sa to v TSK nedarí, keď sa opakovane deklaruje, že spomenutý projekt v Bojniciach patrí k prioritám vedenia TSK i jeho honoritriarskych poslancov?

Ing. VOJTECH ČIČMANEC

1 - Ako poslanec Trenčianskeho samosprávneho kraja a člen Komisie zdravotníctva a humánnej farmácie som vynaložil maximálne úsilie, aby bol projekt „Rekonštrukcia monobloku a rozvodov inžinierskych sietí v NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach“ zaradený medzi priority poslancov TSK a v Zásobníku projektov, čo je podmienka zabezpečenia spolufinancovania tohto projektu. Podľa aktuálnych informácií sa na projekte pracuje a pripravuje sa projektová dokumentácia. Z pozície člena komisie zdravotníctva sa zaujímam o stav prípravy projektu na každom zasadnutí komisie. Pre mňa osobne by bolo najväčším potešením dokončenie rekonštrukcie, aby nové operačné sály a zrekonštruované oddelenia mohli čím skôr slúžiť občanom Hornej Nitry.

Čo sa týka oddĺženia NsP Prievidza voči Sociálnej poisťovni, poslanci zastupiteľstva TSK ako aj členovia komisie zdravotníctva navrhovali a diskutovali o rôznych možnostiach, do úvahy však momentálne prichádza získanie návratnej finančnej výpomoci od MZ SR. V tejto súvislosti vedenie NsP pripravuje potrebné podklady a žiadosť na Ministerstvo zdravotníctva SR o získanie finančných prostriedkov, ktoré budú použité aj na úhradu záväzkov nemocnice voči Sociálnej poisťovni.

2 - Každý kraj má svoje špecifiká a nemá rozpočet a to má dopad aj na financovanie nemocnice. Ak chcete byť úspešní, musíte investovať nemalé financie do projektovej dokumentácie a mať k dispozícii zdroje na prefinancovanie celého projektu a následne žiadate o refundáciu. V Trenčianskom kraji sa realizoval napr. projekt v NsP Myjava, pracujeme na ďalších projektoch a verím, že budeme úspešní.

JUDr. Ing. MICHAL MLADÝ

1 - Komisia zdravotníctva a humánnej farmácie sa zaoberá riešením tohto

problému už štvrtý rok. Za účelom riešenia tohto problému prijala komisia v roku 2007 Uznesenie č. 35/2007, v ktorom odporučila zastupiteľstvu TSK riešiť tento problém. Bohužiaľ, aj napriek mojim opakovaným návrhom predneseným počas rokovania zastupiteľstva sa dodnes zastupiteľstvo TSK riadne riešením tohto problému nezaoberala.

Na otázku, či sa bude augustové zastupiteľstvo TSK zaoberať oddĺžením nemocnice, neviem odpovedať, nakoľko ešte nemám program zastupiteľstva. Ale myslím si, že asi nie. Osobne som názoru, že do konca volebného obdobia sa už toto zastupiteľstvo touto problematikou zaoberať nebude, čo mi je veľmi ľúto.

V súčasnosti sa črtá možnosť oddĺženia prostredníctvom výhodného úverového prekrytia týchto záväzkov zo strany Ministerstva financií SR, ale to je iba dočasné riešenie. Mám informácie, že všetky tri naše nemocnice sa budú uchádzať o túto možnosť. Ale aj keby boli naše zariadenia v tomto úspešné, dôjde iba k čiastočnému odvaleniu balvanu tohto problému. Čiže TSK sa ním bude musieť opäť zaoberať v budúcnosti.

2 - Riešenie čerpania grantu za účelom dobudovania monobloku v NsP Bojnica je v stave, že v súčasnej dobe sa pripravuje projektová dokumentácia tak, aby mohol byť projekt predložený v prípade výzvy, ktorú očakávame v októbri tohto roka. Ako predseda komisie zdravotníctva môžem povedať, že odbor zdravotníctva a humánnej farmácie pod vedením Mgr. Eleny Štefikovej vynakladá maximálne úsilie pri príprave projektu na čerpanie tohto grantu.

MUDr. GABRIEL ŠIMKO, MPH

1 - Ako poslanec TSK a člen a zároveň podpredseda komisie zdravotníctva som vynaložil a stále vynakladám maximálne úsilie aby bol projekt „Rekonštrukcia monobloku a rozvodov inžinierskych sietí“ zaradený medzi priority

ločnosti. Ľudia prídu o zamestnanie, mnohí skončia na ulici, zvýši sa počet rozvodov, domáceho násillia, samovražď a ostatných negatívnych javov, ktoré pokles ekonomiky so sebou prináša. Vyrieši to len efektivita práce.

V nemocniciach, kde je nedostatok lekárov, sestier a pomocného personálu, je práca často veľmi náročná. Všetci by sme mali pristupovať k práci zodpovedne, navzájom ohľaduplne. A k pacientom s dávkou empatie, nemala by sa ani v tejto ťažkej dobe vytrácať z nemocníc hlavne ľudskosť a úcta k človeku.

Máme poslanie, kde ani moderné prístrojové vybavenie nenahradí dobré vzťahy medzi zdravotníkmi navzájom a medzi zdravotníkom a pacientom.

všetkých poslancov TSK (mojou jednoducho je) a v Zásobníku projektov.

Z pozície podpredsedu komisie zdravotníctva sa zaujímam o stav prípravy projektu na každom zasadnutí komisie, ale aj mimo zasadnutí.

Bol by som veľmi šťastným človekom, keby sa podarilo realizovať dostavbu monobloku a aby nové operačné sály a oddelenia mohli čím skôr slúžiť.

RSDr. JÁN CIPOV

1 - Počas doterajšieho pôsobenia v zastupiteľstve TSK bola bojnická nemocnica a zdravotníctvo vôbec v programe zastupiteľstva viac-krát, s cieľom ako zdravotníctvo nielen udržať na dosiahnutej úrovni, ale ako dosahovať vo vzťahu k pacientom a k zdravotníckemu personálu skvalitnenie. V ponovembrovom vývoji r. 1989 ako mnohé iné odvetvia i zdravotníctvo namiesto rozvoja sa dostalo do stagnácie a v niekoľkých obdobiach boli i obavy z jeho rozpadu. Tieto negatívne trendy ovplyvnili i chod NsP v Bojniciach a len zásadným prístupom poslancov TSK za náš región a vstupom nemocnice sa „naša nemocnica“ udržala v stave, ako ju máme možnosť sledovať, či byť v priamom kontakte s jej kvalifikovaným na dobrej úrovni obsadeným personálom.

Z relatívne nízkeho rozpočtu TSK na kapitálové výdavky do zdravotníctva bolo zložité dať finančné zdroje i do rekonštrukcie monobloku a rozvodov inžinierskych sietí.

2 - V dôsledku niekoľko rokov prakticky zastavenej realizácie projektu rekonštrukcie monobloku sa v TSK schválilo 7 mil. objem z rozpočtu TSK na financovanie projektovej dokumentácie, ktorá má v zastupiteľstve prioritú a je v štádiu ukončenia, aby mohla byť na základe výzvy predložená k dotácií zo štrukturálnych fondov EÚ. Čakáme na výzvu, ktorá vyjde pravdepodobne v októbri. Súčasne sa odsúhlasilo kofinancovanie projektu z úveru.

U poslancov TSK z nášho regiónu sme zaradili starostlivosť a pozornosť zdravotníctvu na popredné miesto v našich prioritách. Z týchto zásad neustupujem s presvedčením, že NsP v Bojniciach bude zdravotnícky komplex i naďalej s osvedčeným kvalifikovaným personálom a najmodernejšou svetovou technikou na báze celosvetového vedecko-technického rozvoja.

MUDr. Eva Čičmanová, sekundárny lekár interného odd.: Každá doba prináša so sebou nejaké ťažkosti. Súčasnosť nám priniesla finančnú krízu. Čo sa dá urobiť pre lepší pocit z práce?

Pripomenúť si na každom pracovnom mieste v nemocnici poslanie tejto inštitúcie: **pomáhať ľuďom**. Postarať sa o zdravotný stav ľudí a pomáhať im v tom. Toto uvedenie nás podľa mňa privedie po ceste dobrej spolupráce, kolegiality, trpezlivosti, chápatosti a vzájomnej ústretovosti k dobremu pocitu z práce. Profesionálny prístup lekára nepripúšťa vplyv akékoľvek krízy - či finančnej, či osobnej na kvalitu jeho práce.

ANKETA

> > >

viek vieme vyselektovať najnutnejšie, menej nutné a potrebné požiadavky, impulz na takéto náhradné riešenie by mal prichádzať z oboch strán, a nie len od poskytovateľa služby.

Určite všetci chápu potrebu zdokonaľovania pracovných a prevádzkových prostriedkov podľa predpisov a nariadení, ale z toho mála, čo môžeme zľaviť pri uplatňovaní týchto požiadaviek (ale aby bola zabezpečená funkčnosť systému), využime toto posúdenie na minimalizovanie požiadavky, zľavme zo svojich požiadaviek a netrvajme striktné na ich plnom zabezpečení. Hovoríme teraz o dočasnej

situácii, pokiaľ sa hospodárska situácia nezlepší.

V tejto situácii sa môže potom ľahko stať, že niekto si bez ohľadu na ostatných „vydupe“ plnenie svojej maximalistickej požiadavky, a iní, aj keď mali nutnejšiu a potrebnjšiu požiadavku, nedostanú sa k jej plneniu pre nedostatok financií. Tým nastáva proporcionálna nevyváženosť uplatnených a oprávnených požiadaviek a ich plnenia. Pri akceptovaní uvedených podmienok pri uplatňovaní požiadaviek na vedenie bude možnosť zabezpečiť fungovanie nášho zariadenia a jeho prežitie väčšia.

Jana Tublová, pôrodná asistentka gynek.-pôrodnického oddelenia: Kríza sa dotýka všetkých oblastí spo-

Prof. MUDr. Štefan Petrovič, DrSc., primár Oddelenia úrazovej chirurgie:

Zo životopisu

Narodil sa 25. júna 1934 v Nitre, štúdium medicíny ukončil v r. 1959 na Fakulte všeobecného lekára KU v Hradci Králové ako vojenský poslucháč. Promovaný v Karoline v Prahe za vojenského lekára. O chirurgiu sa zaujímal už počas štúdií. Od 4. ročníka dochádzal na chirurgickú kliniku FN v Hradci Králové. Absolvoval trojročné postgraduálne školenie vo Vojenskej nemocnici a v nemocnici U milosrdných bratov (oboje v Bratislave). Po preložení k vojenskému útvaru do Prešova pracoval na úväzok aj na chirurgickom odd. OÚNZ v Prešove. V r. 1964 bol prevelený na prevelený na odd. tvárovej a čelustnej chirurgie. V r. 1968 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu a bol mu udelený titul CSc. Nesúhlas s okupáciou Československa vojskami Varšavskej zmluvy zabrzdil jeho odborný a vedeckovýskumný rast, hoci nebol členom KSČ. Preto bol v r. 1973 prevelený do Vojenského lekárskeho, výskumného a doškoľovacieho ústavu v Hradci Králové. Absolvoval krátkodobé i dlhodobé stáže na Klinike plastickej chirurgie Vinohradskej nemocnice v Prahe v rámci prípravy na atestáciu z plastickej chirurgie. V r. 1979 prevelený do Vojenskej nemocnice v Bratislave na funkciu ordinára pre traumatológiu. Kvôli pretrvávaniu dôsledkov normalizácie požiadal o prepustenie z aktívnej činnosti v armáde a v máji 1982 nastúpil ako ordinár na Traumatologickú kliniku NsP L. Déreza pod vedením prednostu doc. MUDr. Brixu. Zapojil sa aj do pedagogického procesu na Katedre vojnového zdravotníctva a Subkatedre traumatológie ILF (Inštitútu pre ďalšie vzdelávanie lekárov a farmaceutov).

Atestáciu z odboru tvárová a čelustná chirurgia získal v r. 1966, atestáciu z chirurgie I. stupňa v r. 1969, atestáciu z odboru plastická chirurgia v r. 1979 a atestáciu z odboru traumatológie v r. 1987. Na Traumatologickej klinike NsP akademika L. Déreza v Bratislave začal riešiť aj stratové poranenie pri otvorených zlomeninách končatín. Zaviedol na klinike rekonštrukčné operácie pri stratových poraneniach mäkkých tkanív a kostrového skeletu (tubulovaný kožný lalok a všetky svalové, kožnosvalové a kožnofasciálne transpozíčné laloky). Operácie boli úspešné a veľmi dobre hodnotené. Stal sa priekopníkom komplexnej liečby ťažko poranených končatín.

V r. 1990 bol mimosúdne rehabilitovaný, reaktivovaný a povýšený do hodnosti plukovníka a ustanovený do funkcie vedúceho Katedry vojnového zdravotníctva ILF (neskôr na jeho návrh premenovanej a prebudovanej na Katedru medicíny katastrof). Súčasne pracoval na skrátenej úväzok na Traumatologickej klinike, odkiaľ prešiel po jeho zriadení na Oddelenie úrazovej Nemocnice Ministerstva obrany, ktorého sa stal náčelníkom. V r. 1990 bol habilitovaný za docenta chirurgie vo Vojenskej lekárskej akadémii JEP v Hradci Králové. V r. 1997 obhájil doktorskú di-

zertačnú prácu a získal titul DrSc., v r. 1999 bol vymenovaný za profesora chirurgie.

Už od nástupu do ÚVN Praha sa zapojil do publikačnej a prednáškovej činnosti, prednášal na odborných podujatiach doma i v zahraničí a zúčastnil sa na viacerých výskumných úlohách, je autorom alebo vedúcim autorom troch učebných textov a autorom monografie. Je autorom a prvým autorom 85 publikácií v domácich a zahraničných odborných časopisoch a spoluautorom 18 ďalších publikácií. Má desiatky citácií v časopisoch a monografiách, recenzoval 6 kníh a oponoval 20 výskumných úloh a vedeckých prác, predniesol 175 prednášok na 86 konferenciách, kongresoch a sympóziách, z toho 15 v zahraničí. Absolvoval viacero zahraničných stáží a študijných pobytov. Získal mnoho ocenení. Pracoval vo viacerých komisiách pre štátne a atestačné skúšky, bol členom vedeckých rád a hlavným odborníkom pre úrazovú chirurgiu. Je členom viacerých chirurgických spoločností a lekárskej komory.

Po ročnej spolupráci s NsP v Bojniciach počas prípravy primára úrazovej chirurgie MUDr. R. Šimanského na atestáciu z úrazovej chirurgie prevzal po jeho odchode 1. októbra funkciu primára a pokračuje v budovaní oddelenia a v príprave perspektívnych lekárov na atestáciu z úrazovej chirurgie.

Na počesť životného sedemdesiatpäťročného a päťdesiatročného pracovného jubilea prof. MUDr. Štefana Petroviča, DrSc. sa konal v Bojniciach v deň výročia narodenia 25. júna 2009 „Bojnický traumatologický deň“. Tu jubilantovi odovzdal prof. MUDr. Peter Šimko, CSc. diplom vysokého ocenenia prezídiom Slovenskej lekárskej spoločnosti úrazovej chirurgie „Sodalem honoris causa“ a predsedu Lekárskej spoločnosti v Prievidzi „Striebornú medailu“ Slovenskej lekárskej spoločnosti za pracovnú, vedeckú a pedagogickú prácu.

nerácií, takže aj kvôli nej som prijal funkciu primára, aby som ju mohol navštevovať vo voľnom čase.

Hlavným dôvodom zostáva však afinita k chirurgii, ktorá ma drží od štúdia medicíny, postgraduálneho štúdia vo Vojenskej nemocnici v Bratislave, kde som mal možnosť prejsť všetky oddelenia, ale najviac som pracoval na chirurgii. Ako vojenský lekár som najprv musel slúžiť u útvaru v Prešove, mal som však možnosť pracovať aj na chirurgickom oddelení tamojšej nemocnice. Do Prahy som bol prevelený r. 1964 do Ústrednej vojenskej nemocnice, ktorá vtedy bola najlepšou nemocnicou v ČSSR. Tu bol môj postup odborný i vedecký veľmi rýchly. Práca ma tu mimoriadne bavila. Prežil som rýchle postupy, ale i pády. A radosť z budovania? Toho som si užil dosť, pretože zakladal a budoval som viacero oddelení a vychovával celý rad traumatológov, v Bratislave, v Trnave a teraz aj v Bojniciach. No príchod sem bola vlastne predovšetkým súhra viacerých okolností.

Aké sú výsledky tých temer troch rokov vášho pôsobenia v NSP v Bojniciach?

Traumatológia sa už robila v Bojniciach veľa rokov pred mojím príchodom, takže som tu s ňou nezačínal, ale len pokračoval a budoval ďalej. Traumatológia ako oddelenie však funguje len od 1. augusta 2006 v začiatkoch pod vedením primára MUDr. Šimanského. Čo sa týka môjho podielu na ďalší rozvoj oddelenia, nehovorím o troch, ale o necelých dvoch rokoch. Mojou hlavnou úlohou bolo a je zaviesť rekonštrukčné postupy a niektoré nové metódy a hlavne pripraviť na atestáciu z úrazovej chirurgie dvoch perspektívnych chirurgov MUDr. Bakoša a MUDr. Magdina. Zaviedli sme použitie ďalších nových osteosyntetických materiálov - dláh, externých fixátorov a panvových klieští. Bol kúpený nový operačný stôl pre ošetrovanie končatinových zlomenín najmä dolných - zlomenín krku stehenných kostí a pertrochanterických zlomenín. Máme snahu zachytiť súčasný trend ošetrovania úrazov a nestagnovať.

Urobili sme rad operácií s využitím replantácie kože, lalokové plastiky s svalovými lalokmi, kožnosvalovými lalokmi pri stratových poraneniach predkončatín. Tiež sme zaviedli nový prístup pri náhrade zlomenín krku stehennej kosti koncovou protézou. Po absolvovaní odbornej stáže MUDr. Bakoša a MUDr. Magdina na neurochirurgickom oddelení FN Martin ošetrojeme aj neodkladné úrazové epi- a subdurálne hematómy, ktoré neznesú transport na vyššie pracovisko. Robia sa trepanácie aj kraniotómie pri týchto poraneniach.

MUDr. Bakoš a MUDr. Magdina absolvovali tiež odbornú stáž na hrudnej chirurgii FN v Martine. Teda hlavnou úlohou môjho pôsobenia je zachytiť súčasný trend a pripraviť dvoch perspektívnych chirurgov na atestáciu z úrazovej chirurgie. MUDr. Magdina nastúpi už v septembri 2009 na predatestačné školenie, na konci ktorého v novembri ab-

Prečo ste sa rozhodli prijať ponuku resp. žiadosť vedenia bojnickej nemocnice v novembri 2006 na spoluprácu resp. v októbri 2007 na vedenie nového traumatologického oddelenia? (Bola to pre vás po dlhoročnej práci na viacerých, aj vysokých, vedúcich pozíciách nová zaujímavá výzva? Alebo je to špecifický dôvod - radosť zo zakladania a rozbiehania nového oddelenia? Či afinita k menším nemocniciam?)

- Mój predchodca, prvý primár traumatologického oddelenia tu v Bojniciach MUDr. Šimanský bol mojím riaditeľom vo Fakultnej nemocnici v Trnave. On mi ponúkol od začiatku januára 1999 miesto primára traumatologického oddelenia. Krátko pred nástupom do ponúkanej funkcie som bol prepustený z armády z dôvodov prekročenia vekovej hranice služby v armáde, v mojom prípade z postu primára oddelenia úrazovej chirurgie Nemocnice ministerstva obrany v Bratislave. Tak som mal možnosť nastúpiť na ponúknutú funkciu. S riaditeľom MUDr. Šimanským som si rozumel celkom dobre. Jeden deň v týždni chodil na oddelenie operovať, nakoľko bol erudovaný traumatológ. Nie raz sme spolu aj operovali. Keď bol v roku 2004 odvolaný z funkcie riaditeľa FN Trnava, tak na prechodnú dobu pracoval už na zriadenej Klinike

Zlý je učiteľ, ktorého žiaci neprerastú

traumatológie, kde som zastával funkciu prednostu kliniky. Kontakt s MUDr. Šimanským som neprerušil. Keď sa stal primárom novozriadeného traumatologického oddelenia NsP v Bojniciach v roku 2006, sľúbil som mu, že počas prípravy na atestáciu z traumatológie mu vypomôžem. Na základe dohody s riaditeľstvom nemocnice NsP Prievidza som dochádzal na dva dni pracovať a robiť aj príslužby. V máji v roku 2007 primár MUDr. Šimanský urobil atestáciu z úrazovej chirurgie a s nemocnicou rozviazal pracovný pomer, a tak sa uvoľnila funkcia primára. Po jeho odchode som bol pánom riaditeľom MUDr. Gerlichom opakovane oslove-

ný, či neprijmem funkciu primára. Po viacsobných ponukách po ukončení môjho vymenovania za prednostu kliniky 30. septembra 2007 som 1. októbra 2007 nastúpil na funkciu primára traumatologického oddelenia NsP Prievidza. Chcel som pokračovať v ďalšom rozvoji oddelenia. Sám som však mal naplánované, že po ukončení práce v FN Trnava budem pracovať na jednej súkromnej klinike a prednášať na súkromnej Vysoké škole zdravotníctva a sociálnej práce v Bratislave, kde mám aj vlastný byt a príbuzných.

Ďalším dôvodom prijatia ponuky je moja 84-ročná sestra, ktorá od roku 1946 odučila v Prievidzi niekoľko ge-

Zlý je učiteľ...

> > >

solvuje skúšku z úrazovej chirurgie. MUDr. Bakoš pôjde na predatestačné školenie v januári 2010 a vo februári absolvuje podobne skúšku z úrazovej chirurgie. Ja som im dal možnosť čo najviac operovať i veľké operácie. Niektoré som im ukázal za ich asistencie, tie potom robili za mojej asistencie a neskoršie aj samostatne. Sú v operatívne veľmi dobrí. Majú predpoklady stať sa veľmi dobrými úrazovými chirurgmi.

Ako ste spokojný s tými necelými tromi rokmi pôsobenia v Bojniciach?

- Napriek môjmu vysokému veku mám stále k traumatológii hlboký vzťah, je to môj koníček. Nerobím to ako zamestnanie, ale ako poslanie. Ja nečinnosť nemám rád. Môžem povedať, že som dobrovoľným väzňom tejto nemocnice, pretože žijem v jej areáli a vykonával som a vykonávam každý mesiac nadmierne množstvo operačných príslužieb, v ktorých som takmer vždy operoval a niekedy až do neskorých večer-

ných hodín. Do práce chodím každé ráno 6.45 hod. a ak v prísľuboch aj operujem, často som išiel na ubytovňu pred polnocou alebo aj po polnoci.

Výhrady k práci mám, a to sa týka zloženia hospitalizovaných pacientov. V poslednej dobe je veľký nával alkoholikov, s poraneniami hlavy (niekedy bezvýznamnými a pod diagnózou otras mozgu) sú najmä na návrh neurológov odporúčaní na hospitalizáciu. Mnohí z nich sú hygienicky zanedbaní, pretože sú to často bezdomovci, tuláci a chronickí alkoholicy, ktorí často narušujú poriadok na oddelení a obťažujú ostatných operovaných pacientov svojím agresívnym správaním, výkrikmi a škaaredými nadávkami na personál oddelenia. Môžem smutne konštatovať, že traumatologické oddelenie čím ďalej tým viac supluje záchrtnú stanicu pre alkoholikov. Niektorí sú opakovane hospitalizovaní s diagnózou otras alebo pomliaždenie mozgu a veľa je ich už po náročných operáciách mozgu pre epi- a subdurálne a intraparenchymové hematómy. Liečba takýchto pacientov

je veľmi nákladná. U všetkých ťažkých poranení hlavy a mozgu sa robí CT vyšetrenie pri opakovaných hospitalizáciách v priebehu roka aj viackrát, aby sme neprehliadli krvácania epi- a subdurálne hematómy, ktoré môžu priamo ohroziť život zraneného a spôsobiť veľké problémy aj samotnému ošetrovateľskému lekárovi v prípade prehladnutia takejto komplikácie poranenia mozgu. Veľká časť ich odmieta protialkoholickú liečbu, po ktorej by sa v mnohých prípadoch mohli stať plnohodnotnými členmi našej spoločnosti.

Ďalšiu skupinu tvoria úrazoví gerontologickí pacienti s mnohými inými chorobami, napr. vysoký krvný tlak, cukrovka, osteoporóza, ischemická choroba srdca, demencia, ktorým venujeme potrebnú starostlivosť, pretože ak sa dožijeme vysokého veku, tak budeme predstavovať aj my podobné problémy zdravotníctvu. Najviac ma mrzí, keď deti často nemajú záujem, možnosť, alebo sa nechcú postarať o svojich rodičov, ktorí sú po operáciách, alebo z iného dôvodu odkázaní na pomoc a opatrovanie. Preto často musíme zabezpečiť hospitalizáciu a rehabilitáciu i na oddelení pre dlhodobých chorých a často zangažovať sociálnu pracovníčku nemocnice o umiestnenie v niektorých zariadeniach pre zabezpečenie spokojného ďalšieho života starého človeka po ošetrení v našej nemocnici.

Celkove som s mojím tunajším pôsobením spokojný. Podmienky pre serióznu prácu boli vytvorené na úrovni možnosti tejto nemocnice. Spoluprácu s vedením nemocnice považujem za veľmi dobrú. Škoda, že nám vlní v lete odišiel MUDr. Beňuška, šikovný už zaškolený mladý lekár do základov traumatológie a hodne nám pomohol službami na CPA, prácou na oddelení a na operačnej sále, kde okrem asistencie už operoval aj pod vedením skúseného lekára. Úrazová chirurgia je nie len náročná na fyzickú a duševnú zdatnosť a výdrž, ale aj riziková pre lekára, pretože traumatológ v mnohých prípadoch nedokáže úplne navrátiť rozsiahle poškodenia do pôvodného stavu. To býva príčinou nespokojnosti pacienta nechápajúceho, že ťažké poranenia môžu zanechať funkčné i estetické následky. A pre prípadné neopodstatnené sťažnosti je lekár psychicky traumatizovaný. Pre tieto dôvody nie je traumatológia lukratívnym odborom najmä pre mladých lekárov. Mám výborný kolektív, vynikajúcu a pracovitú vrchnú sestru i vysoko kvalifikované sestry bakalárky i magisterky.

Možno povedať, že i po odbornej stránke sa úroveň oddelenia zvýšila a po úspešnej atestácii z úrazovej chirurgie MUDr. Magdina a MUDr. Bakoša ešte vzrastie.

Pripravil: M. BEŇADIK

Ad: prof. MUDr. Štefan Petrovič, DrSc.

Moje hodnotenie pôsobenia prof. Petroviča v našej nemocnici zapadá do kontextu schizofrenického postavenia lekára a riaditeľa nemocnice v jednej osobe.

Ako riaditeľ oceňujem osobný prínos p. profesora k budovaniu úrazovej chirurgie ako samostatného odboru v našej nemocnici. Už štyri roky sa boríme s samostatným traumatológiou od všeobecnej chirurgie - z nedostatku cez hendikepovaného novorodenca, prechádzame v súčasnosti vekom batolivým a naše krôčky sú čoraz istejšie a pevnejšie - zdá sa že sme na prahu radostného detstva (len to nezakríknú!). Na tomto vývoji majú zásluhy všetci zainteresovaní, ale osobnosť pána profesora Petroviča je výnimočným fenoménom. Jeho osobné vlastnosti, skúsenosti a odborná autorita boli pre nás posledné takmer tri roky neoceniteľnou devízou. Bez neho by všetko išlo ťažšie, ak vôbec...

Z pozície lekára a mladšieho kolegu pána profesora si vysoko vážim účinkovanie takého skúseného, vedecky a pedagogicky graduovaného lekára v našej nemocnici. V takmer 50-ročnej histórii nemocnice je to prvý univerzitný profesor, doktor vied, ktorý v nej pracoval. Pán profesor je obdivuhodný a nasledovateľný v mnohých ohľadoch (ľudských, odborných i profesionálnych), je vzácnou otvorenou knihou, z ktorej sa možno učiť dovtedy, kým je k dispozícii. Z vlastnej skúsenosti môžem povedať, že aj o ľudoch, ktorých stretne v živote a strávieme istý čas po ich boku (či v ich tieni) platí všeobecné pravidlo ozajstnej hodnoty: „Ozajstná hodnota je tá, ktorú doceníme, až keď o ňu prídem“.

MUDr. Ladislav Gerlich, MPH, riaditeľ NsP

Ocenenie, ktorú udelila Slovenská lekárska spoločnosť, Slovenská traumatologická spoločnosť, prof. MUDr. Š. Petrovičovi, DrSc. "ob eius in societate slovacorum medica aedificanda merita magna praestita SODALEM HONORIS CAUSA summo societatis honore nominandum decrevit".

ANKETA

> > >

Mgr. Eva Školnová, zdravotná sestra na odd. traumatológie: V NsP Bojnice pracujem 1 rok na odd. úrazovej chirurgie. Pre lepší pocit z práce sa dá urobiť veľa vecí, záleží však na tom, čo očakávate vy. Ja sa zameriam na zlepšenie pocitu z práce na oddelení úrazovej chirurgie.

Prijala by som vyriešenie situácie chronických alkoholikov hospitalizovaných na našom oddelení. V poslednej dobe sa situácia veľmi zhoršila a úrazová chirurgia sa stáva záchrtnou. Práca s chronickými alkoholikmi na štandardnom oddelení je veľmi náročná. Okrem takýchto pa-

cientov sú u nás hospitalizovaní pacienti s úrazmi pohybového aparátu, a to aj deti. Pre sestry je to veľká psychická a fyzická záťaž poskytnúť ošetrovateľskú starostlivosť v plnom rozsahu chronickým alkoholikom. Spolupráca s nimi je veľmi ťažká, viac-menej nulová. Pacienti sú veľmi agresívni a ohrozujú nielen personál, ale aj ostatných hospitalizovaných pacientov. Nie raz sme mali rozbité vchodové dvere.

Dôležité je podotknúť, že deťom hospitalizovaným na našom oddelení nijako neprospieva pohľad na delirujúceho, agresívneho pacienta, ktorý svojim správaním vyvoláva u nich strach a zbytočnú traumu. Pre lepší pocit z práce na našom oddelení

by som prijala zvýšenie počtu sestier v nočnej službe, prítomnosť SBS v nemocnici, zvýšenie počtu lekárov s traumatologickou atestáciou, traumatologickú operačnú sálu a traumatologickú pooperačnú izbu. Veľa z toho, čo som napísala, sa však odvíja od finančných prostriedkov. Nechajme sa teda prevkapiť!

Silvia Heregová, sestra chirurgického oddelenia: Mali by sa predovšetkým doplniť naše rady, aby sme mali dostatok času venovať sa pacientovi a ten bol na prvom mieste v rebríčku hodnôt. Každú z nás by občas potešila pochvala, či už od lekára alebo vedenia, za to, že sa dokážeme odosobniť od rodinných a osobných problémov a naplno sa venovať

svojej náročnej práci. Na pracoviskách a medzi jednotlivými pracoviskami chýba otvorená komunikácia, dochádza tak k zbytočným konfliktom, ktorým sa dá vyhnúť, ak každý z nás bude chcieť.

"Daruj milý úsmev, vľúdne slovo či láskavé pohľadanie a vráti sa Ti to v Tvoj prospech."

Nora Magdinová, ústavná sanitárka na odd. centrálnej sterilizácie: Čo sa týka nášho oddelenia, môžem povedať, že my krízu nejakovo vážne nepociťujeme. Prístrojové vybavenie je vcelku dobré, treba nám dokúpiť umývačku na inštrumenty, aby sa dievčencom uľahčila práca.

Naši jubilanti

JÚL 2009

Životné jubileum 50 rokov:

Miroslava Štolcová, gynek.-pôr. oddelenie

Prac. jubileum 25 rokov v NsP:

Mgr. Iveta Beňušková, OKM
Lenka Drozdová, dokum. prac.
Lubica Halašková, tel. ústredňa
Mariana Palušková, ÚKR
Anna Ružová, ekon. odbor

Prac. jubileum 30 rokov v NsP:

Anna Čičmancová, kožné odd.
Tatiana Gazdíková, HTO
Emília Homolová, gyn.-pôr. odd.
Dana Marková, chirurg. odd.
Zdena Mikocziová, OCS
Katarína Ondrušková, kožné odd.
Mária Šturcelová, OAİM
Silvia Švecová, neurolog. odd.
Lubica Obžerová, psych. odd.
Dana Poliaková, OKB
Blažena Čičmancová, HTO

Prac. jubileum 35 rokov v NsP:

Jolana Miklašová, detské odd.
MUDr. Jana Špirková, očné odd.

Prac. jubileum 40 rokov v NsP:

Lýdia Hromadová, OLVaS
Mária Kocianová, chirurg. odd.
Viola Marková, kardiol. ambulancia, mest. poliklinika
Darina Pavlíková, onkolog. odd.
Magda Richterová, chirurg. odd.
Marta Škrabanová, detské odd.
Mária Šujanová, chirurg. odd.

Odchod do dôchodku:

Eva Pálešová, odd. úraz. chirurgie
Bohdana Pilchová, interné odd.

AUGUST 2009

Životné jubileum 50 rokov:

Vlasta Beňadiková, detské odd.
Alena Valovičová, detské odd.
MUDr. Juraj Melicherík, neurol. odd.

Prac. jubileum 25 rokov v NsP:

Beáta Baniarová, FRO
Renata Gamanová, ODCH
Štefánia Horváthová, gyn.-pôr. odd.
Jana Repková, OKB
Eva Šumichrastová, závod. amb.
Darina Barošová, neurol. odd.
Jana Letavajová, pôrod. sál

Prac. jubileum 30 rokov v NsP:

Ingeborg Olšiaková, chirurg. odd.
Vlasta Oslicová, interné odd.

Prac. jubileum 35 rokov v NsP:

Eva Bencová, detské odd.
Anna Chandogová, ortoped. odd.
Margita Rajčová, RDG, mest. poliklinika
Jarmila Schutová, onkol. odd.
Oľga Matušovyčová, detské oddelenie

Prac. jubileum 40 rokov v NsP:

MUDr. Dušan Magdin, onkologické odd.

Odchod do dôchodku:

Dana Duškevičová, ZZS

Šport je tiež liek

V piatok 12. júna sa opäť v priestoroch nového minigolfového ihriska v Prievidzi uskutočnilo športové popoludnie. Po vlnašnej úspešnej premiére sme sa teda vrátili do rovnakého priestoru a zamestnanci boli aj v tomto roku veľmi spokojní.

Príhlásilo sa asi 165 zamestnancov. Zúčastnilo sa menej, pretože počasie bolo veľmi nepriaznivé (dážď a vietor sa sriedal so slniečkom) a mnohí si mysleli, že sa popoludnie konať nebude. Ale optimistov dorazilo určite viac ako 100 (zastúpené bolo ORL, interné, očné, OAİM, patologické, OPCH, OKB, RDG, HTO, neurologické, OKM, FRO, onkologické, COS, gynek.-pôr., ortopedické, chirurgické, CPA, ZZS, dokumentačné, tiež veľa nezdravotníckych pracovísk - riaditeľstvo, PPaM, OIT, ekonomický odbor, prevádzkový odbor, údržba, ÚKR).

Taktiku minigolfu riešia asistenti RDG (zľava) J. Balej, D. Pappová, Z. Marko, I. Štefkovičová a S. Šimková, chrbtom stojí E. Mittaš.

Všetkých potešili švédske stoly (nechýbali obložené misy, koláče, ba ani strúdlle), pamätalo sa aj na zdravý pitný režim.

Tento rok bol program spestrený súťažami - stolný tenis a pretahovanie lanom, mimosúťažne si mohli prítomní zahádzať šípky na elektronický terč. Kto sa do súťaží neprihlásil, mohol si zahrať minigolf, ak to počasie dovolilo. Značný záujem bol o stolný tenis, súťažili zvlášť ženy a zvlášť muži. Na záver boli prví traja v každej kategórii ocenení diplomami (vyrobenými vo vlastnej réžii) a tiež drobnými večnými darčekom, ktorými prispeľa VŠZP, o čo sa osobne pričínala riaditeľka MUDr. Támová.

Večer sme pokračovali opekaním a grilovaním a plánovaný čas sme i trochu prekročili... Súťaž, opekanie a grilovanie mali tohto roku oživiť program. Zdá sa, že úspešne. Zamestnanci nám priamo na mieste, ale aj v ďalších dňoch ďakovali za túto akciu. Len škoda nepriaznivého

K stol. tenisu majú blízko aj páni primári - tu podáva primár chirurgie MUDr. V. Nárožný, MPH (v súboji s vodičom P. Španíkom). Pridali sa aj primári gyn.-pôr. odd. a ORL MUDr. J. Ďurčenka a J. Beňo ai. Snímky: M. Hatvaniyová

Úspešné st. tenistky (zľava) Ing. A. Uhliarová (nám. RLZ), A. Pekárová (administratíva) a L. Aradyová (sestra z interného odd.), za nimi riaditeľ NsP MUDr. L. Gerlich, MPH.

počasía - mohla byť spokojnosť účastníkov ešte väčšia. Nevadí, možno sa nabudúce... (hk)

Poďakovanie

Moja manželka, pani Margita Ondrová, venovala celý svoj pracovný život zdravotníctvu. Po skončení SZŠ pracovala v OÚNZ Žilina a od roku 1975 v OÚNZ Prievidza až do odchodu do dôchodku. Svoju prácu-poslanie mala veľmi rada a venovala mu všetko, čo bolo v jej silách a schopnostiach. Pred odchodom do dôchodku sa u nej začali prejavovať viaceré choroby, čo sa postupne zhoršovalo a bola odkázaná na pomoc lekárov a ďalších zdravotníckych pracovníkov. Tu sa vždy stretávala s ochotou a snahou pomôcť.

Touto cestou ďakujem všetkým lekárom, zdravotným sestram a ostatnému personálu za nezištnú pomoc,

ANKETA

> > >

Také ako plastové okná, klimatizácia v tomto horúcom lete, to dúfam bude niekedy v nedohľadne samozrejmosťou. A čo sa týka vzťahov na pracovisku, my máme výhodu, že sme malý kolektív, ktorý sa vie vždy dohodnúť. Ja som na tomto pracovisku spokojná a do práce chodím rada.

A ešte taký malý dodatok: Viem od viacerých známych, ktorí navštívili rôzne nemocničné zariadenia, že spomínali prístup personálu a vybavenie; tak ja som rada, že tu pracu-

ktorú poskytovali mojej manželke počas viac ako 7 rokov, kedy bola na nich odkázaná.

Zvláštne moje poďakovanie patrí primárovi neurologického odd. MUDr. Andrejovi Míhálvi, ktorý sa jej venoval vždy, keď si to jej zdravotný stav vyžadoval, a poskytol jej všetko, čo bolo v jeho lekárskejších a ľudských možnostiach.

Ďakujem vedeniu nemocnice i Vám, pán riaditeľ, za pomoc pri organizovaní poslednej rozlúčky. Tiež ďakujem všetkým zamestnancom nemocnice, ktorí sa prišli s ňou rozlúčiť na poslednej ceste. Ďakujem za prejavenu sústrasť a kvetinové dary, ktorými sa snažili zmierniť náš žiaľ.

Ďakujem Vám.

S úctou Justín Ondro, Bojnice

jem, že naša nemocnica poskytuje kvalitné služby a pacienti budú vždy spokojní odchádzať domov.

Prípravil: (ba)

Nemocnica - vydáva ako dvojmesačník Nemocnica s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach vo vydavateľstve Agentúra IN. Šéfredaktor: PhDr. Michal Beňadik. Náklad: 600 ex. Sadzba: Agentúra IN. Tlač: Alfabrint Martin. Distribúcia: NsP. Redakcia: Časopis Nemocnica - Agentúra IN, Škultétyho 1, 036 55 Martin, tel./ fax: 043/430 2881, 0905-945 901, e-mail: benadik@stonline.sk. Registrácia: Ministerstvo kultúry SR pod č. EV 1870/08

Pod'akovanie

Po dlhšej dobe (asi po 10 rokoch) som sa znova ocitol vo vašej nemocnici, teraz na očné odd. S uspokojením konštatujem, že som veľmi spokojný s činnosťou tohto oddelenia v prípade dobrého ošetrenia môjho zraku, konkrétne značného zníženia vysokého očného tlaku. Vyslovujem úprimnú vďaku p. primárke MUDr. Simonidesovej, lekárkam, zdravotným sestričkám i pomocnému personálu odd. za zodpovedné a odborné riešenie môjho zdravotného problému a vo všetkom za milé a úprimné jednanie so mnou i s ostatnými pacientmi.

Bol som aj trochu prekvapený, aké veľké množstvo pacientov ošetrili v krátkej dobe na tomto oddelení.

Ing. Stanislav Škoda, Prievidza

Deti na rekreácii

Týždeň od 10. do 19. júla strávil sa 31 detí našich zamestnancov v rekreačnom stredisku Calexu v Čaradiciach neďaleko Zlatých Moraviec. Areál v čistej prírode pod vrchom Pohronský Inovec, s dvoma bazénmi (pre plavcov a neplavcov), asfaltovým, tenisovým a volejbalovým ihriskom, basketbalovým košom, futbalovým ihriskom, amfiteátrom a ohniskom poskytol dostatok možností pre zábavu i oddych.

Detiskú rekreáciu v tomto stredisku zabezpečujeme už niekoľko rokov, a to bez problémov. Deti sú spokojné s celým priebehom pobytu. Niektoré sa zúčastnili rekreácie v tomto zariadení už viackrát a stále sa tam rady vracajú. (hk)